

Forslag

til

Lov om ændring af universitetsloven, lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, lov om medie- og journalisthøjskolen, lov om maritime uddannelser, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner og lov om ændring af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne

(Indførelse af investeringsrammer på selvejeområdet og opfølgning på omlægning af tilskudssystem for maritime efter- og videreuddannelser m.v.)

§ 1

I universitetsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 261 af 18. marts 2015, som ændret ved § 1 i lov nr. 411 af 11. maj 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 21, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »ét«: », jf. dog stk. 2«.
2. I § 21 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:
»Stk. 2. Ministeren kan pålægge et universitet at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på ministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven.«
Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.
3. Efter § 28 indsættes:
»§ 28 a. Universiteterne skal på ministerens anmodning indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 21, stk. 2.«

§ 2

I lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 936 af 25. august 2014, som ændret ved § 3 i lov nr. 1377 af 16. december 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 23, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »et«: », jf. dog stk. 2«.
2. I § 23 indsættes som stk. 2:
»Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan pålægge en professionshøjskole at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. «
3. Efter § 36 indsættes:

»§ 36 a. Professionshøjskolerne skal på uddannelses- og forskningsministerens anmodning indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 23, stk. 2.«

§ 3

I lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 935 af 25. august 2014, som ændret ved § 2 i lov nr. 1377 af 16. december 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 23, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »ét«: », jf. dog stk. 3«.

2. I § 23 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Uddannelses- og forskningsministeren kan pålægge et erhvervsakademi at tilpasse, standse eller udskyde investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven.«

3. Efter § 34 indsættes:

»§ 34 a. Erhvervsakademierne skal på uddannelses- og forskningsministerens anmodning indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 23, stk. 3.«

§ 4

I lov om medie- og journalisthøjskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 205 af 27. februar 2013, som ændret ved § 3 i lov nr. 1614 af 26. december 2013 og § 4 i lov nr. 1377 af 16. december 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 21, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »et«: », jf. dog stk. 2«.

2. I § 21 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan pålægge højskolen at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven.«

3. Efter § 32 indsættes:

»§ 32 a. Højskolen skal på uddannelses- og forskningsministerens anmodning indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 21, stk. 2.«

§ 5

I lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 660 af 16. maj 2015, som ændret ved § 4 i lov nr. 411 af 11. maj 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 7, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »et«: », jf. dog stk. 2«.

2. I § 7 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven.«

Stk. 2-8 bliver herefter stk. 3-9.

3. Efter § 7 a indsættes:

»§ 7 b. Institutionen skal på uddannelses- og forskningsministerens anmodning indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 7, stk. 2.«

4. § 23, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om betaling for deltagelse i maritime efter- og videreuddannelser, som ikke indgår i en uddannelse på videregående niveau, herunder for aflæggelse af prøve.«

§ 6

I lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, jf. lovbekendtgørelse nr. 59 af 26. januar 2015, som ændret ved § 3 i lov nr. 411 af 11. maj 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 16 c indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Institutionen skal på uddannelses- og forskningsministerens anmodning indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 16 f, stk. 2.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

2. I § 16 d indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. I vedtægten kan der fastsættes regler om, at rektor kan nedsætte studienævn, herunder for at sikre studerende og medarbejdere medbestemmelse på og medinddragelse i uddannelse og undervisning. Reglerne skal omfatte sammensætning og opgaver, der varetages af studienævnet. «

3. I § 16 f indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan pålægge institutionen at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

§ 7

I lov om ændring af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, jf. lov nr. 1378 af 16. december 2014, foretages følgende ændring:

1. § 3, stk. 3 og 4, ophæves.

§ 8

Loven træder i kraft den 1. januar 2018.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund og formål
3. Lovforslagets indhold
 - 3.1. Investeringsrammer
 - 3.1.1. Hjemmel til at tilpasse, udskyde eller standse de omfattede institutioners investeringer
 - 3.1.1.1. Gældende ret
 - 3.1.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.1.2. Indberetning af investeringsbudgetter og regnskabstal
 - 3.1.2.1. Gældende ret
 - 3.1.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.2. Opfølgning på omlægning af tilskudssystem for maritime efter- og videreuddannelser
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget fremsættes som led i udmøntningen af aftale mellem den daværende regering (Venstre), Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti af 18. november 2016 om finansloven for 2017, hvor et element er indførelse af investeringsrammer på det statslige selvejeområde fra 2018.

Det følger af de enkelte institutionslove på Uddannelses- og Forskningsministeriets område, at de statsfinansierede selvejende uddannelsesinstitutioner har fri dispositionsret, altså disponerer frit inden for deres formål ved anvendelse af tilskud, indtægter og kapital under ét.

Med lovforslaget foreslås der etableret hjemmel til, at uddannelses- og forskningsministeren kan pålægge de statsfinansierede uddannelsesinstitutioner at tilpasse, udskyde eller standse planlagte investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer på ministerområdets statsfinansierede selvejende institutioner overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove. Der foreslås endvidere etableret hjemmel til, at institutionerne på uddannelses- og forskningsministerens anmodning skal indberette investeringsbudgetter og regnskabstal.

Lovforslaget om flerårige investeringsrammer gælder nyinvesteringer, der omfatter køb eller opførelse af nye aktiver, der aktiveres i institutionens balance.

Lovforslaget omfatter universiteter, professionshøjskoler, erhvervsakademier, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, maritime uddannelsesinstitutioner, Den frie Lærerskole i Ollerup og Designskolen Kolding.

Lovforslaget indeholder desuden enkelte ændringer på det maritime og det kunstneriske uddannelsesområde i form af opfølgning på lov nr. 1378 af 12. december 2014 om ændring af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. (lov om åben uddannelse) og lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, hvor de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner og de maritime uddannelsesinstitutioner fik mulighed for at udbyde efter- og videreuddannelser efter samme regelsæt som de øvrige videregående uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område, samt et forslag vedrørende mulighed for etablering af studienævn på Designskolen Kolding.

2. Lovforslagets baggrund og formål

Den daværende regering (Venstre), Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti indgik den 18. november 2016 aftale om finansloven for 2017.

Af aftalen fremgår det, at "der er en aktuel udfordring med at nedbringe de allerede planlagte offentlige investeringer i bygninger og anlæg til de finansierede niveauer. Fremadrettet er der behov for en bedre styring af de offentlige investeringer, så der ikke planlægges og igangsættes flere infrastrukturprojekter, bygninger og anlæg, end der er råd til. Der er i den forbindelse behov for bedre styringsmæssige rammer for investeringer på det statslige selvejeområde. Det skal sikre, at man undgår en situation, hvor investeringer i den statslige selvejesektor, som ligger udover det forudsatte, medfører, at andre offentlige investeringer, herunder fx på transportområdet, skal reduceres. Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er enige om, at der indføres investeringsrammer på det statslige selvejeområde fra 2018."

Det statslige selvejeområde er en del af den offentlige sektor. Investeringerne på området tæller derfor med i den samlede ramme til offentlige investeringer og påvirker de offentlige finanser (faktisk og strukturel saldo) på samme måde som offentlige investeringer på andre områder (transportområdet, forsvaret, kommunerne, regionerne mv.).

Modsat andre større offentlige områder er selvejeområdet imidlertid ikke omfattet af en reel udgiftspolitisk styring eller prioritering, selvom dispositionerne på området tæller med i forhold til budgetlovens måltal for den faktiske og strukturelle saldo.

De statsfinansierede selvejende uddannelsesinstitutioner disponerer frit inden for deres formål over de statslige tilskud og øvrige indtægter. Det faktiske samlede investeringsniveau i sektoren følger af summen af de investeringsbeslutninger, som træffes decentralt på de enkelte institutioner. Større investeringer i bygninger og anlæg skal forelægges Finansudvalget, men denne procedure muliggør ikke i praksis et centralt overblik over de samlede investeringer og giver ikke mulighed for en tværgående prioritering af investeringerne.

Der er derfor aktuelt kun begrænsede muligheder for at opgøre, følge eller påvirke investeringsniveauet i sektoren, og de statsfinansierede selvejende uddannelsesinstitutioners investeringer kan derfor ikke indgå i en tværgående politisk prioritering af de samlede offentlige investeringer på linje med de øvrige offentlige områder.

Det forhold, at det samlede investeringsniveau i selvejesektoren ikke kan styres centralt, indebærer i sig selv en risiko for, at det samlede investeringsniveau kommer til at overstige det finansierede niveau. Den begrænsede mulighed for politisk prioritering medfører endvidere, at beslutninger i selvejesektoren om et øget investeringsniveau kan medføre behov for at nedbringe investeringsniveauet i den resterende del af den offentlige sektor tilsvarende, hvis rammen til de samlede offentlige investeringer skal overholdes.

Der har hidtil ikke eksisteret et centralt overblik over de samlede budgetterede investeringer, da institutionerne ikke har været pålagt at indberette budgetter. Danmarks Statistik har desuden opgjort de regnskabsførte investeringer på baggrund af

institutionernes årsrapporter, der ikke giver mulighed for at opgøre investeringer i præcis overensstemmelse med nationalregnskabs principper.

Finansministeriet, Undervisningsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet har derfor i samarbejde med Danmarks Statistik udviklet en ny metode til opgørelse af investeringer på selvejeområdet, der bygger på indberetninger fra institutionerne. Den nye opgørelsesmetode vil bidrage til at skabe et større overblik over institutionernes realiserede og planlagte investeringer, hvilket åbner op for, at der kan etableres et nyt styringsprincip, hvor investeringerne på selvejeområdet i højere grad inddrages i de samlede udgiftspolitiske prioriteringer, og dermed understøtte, at det samlede investeringsniveau i den offentlige sektor overholdes.

Det foreslås på baggrund af ovenstående, at der indføres flerårige investeringsrammer for de statsfinansierede selvejende uddannelsesinstitutioners investeringer fra 2018 og frem. Det nye styringsprincip indebærer, at der på finansloven fremadrettet vil blive fastsat et samlet investeringsniveau for de statsfinansierede selvejende institutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet; universiteterne, professionshøjskolerne, erhvervsakademierne, medie- og journalisthøjskolen, de maritime uddannelsesinstitutioner, Den frie Lærerskole i Ollerup og Designskolen Kolding.

Uddannelses- og forskningsministeren får med lovforslaget ansvaret for, at investeringsrammen overholdes, og dermed også pligten til at tilpasse, udskyde eller standse planlagte investeringer i tilfælde af overskridelse af den samlede flerårige investeringsramme. Ministeren kan således prioritere og fastsætte investeringsrammer på institutionsniveau.

Undervisningsministeren fremsætter parallelt hermed lovforslag om indførelse af investeringsrammer for uddannelsesinstitutionerne på Undervisningsministeriets område.

Udover de ændringer, der følger af aftalen om indførelse af investeringsrammer, indeholder lovforslaget enkelte ændringer på det maritime og kunstneriske efter- og videreuddannelsesområde.

Med lov nr. 1378 af 12. december 2014 om ændring af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. (lov om åben uddannelse) og lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne fik de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner og de maritime uddannelsesinstitutioner mulighed for at udbyde efter- og videreuddannelser efter samme regelsæt som de øvrige videregående uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

For de eksisterende udbud af efter- og videreuddannelse udbudt efter lov om maritime uddannelser eller lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner blev der ved loven etableret en overgangsordning, som indebærer, at der skulle foretages en udredning af hvilke kurser og uddannelser, der umiddelbart kan overgå til lov om åben uddannelse, og hvilke der må udbydes som indtægtsdækket virksomhed, herunder hvilke regelændringer og finansieringsomlægninger, der er behov for i den forbindelse.

Udredningen er nu foretaget, og det foreslås på baggrund af udredningen med dette lovforslag, at overgangsordningen bringes til ophør. Da ordningen efter lov om åben uddannelse alene omfatter efter- og videreuddannelse på videregående niveau, foreslås det, at visse maritime efter- og videreuddannelser, som ikke indgår i en uddannelse på videregående niveau, fortsat kan udbydes efter reglerne i lov om maritime uddannelser, men at der gives mulighed for, at også disse uddannelser kan finansieres delvist med taxametertilskud og delvist med deltagerbetaling.

Endelig foreslås der indsat en bemyndigelse til, at der kan etableres studienævn på Designskolen Kolding svarende til studienævnene ved de øvrige kunstneriske uddannelsesinstitutioner.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Investeringsrammer

3.1.1. Hjemmel til at tilpasse, udskyde eller standse de omfattede institutioners investeringer

3.1.1.1. Gældende ret

Det følger af de gældende regler, at de statsfinansierede selvejende uddannelsesinstitutioner på uddannelses- og forskningsministerens område disponerer frit – inden for deres formål – ved anvendelse af de statslige tilskud og øvrige indtægter under ét. Der henvises til universitetslovens § 21, stk. 1, § 23, stk. 1, i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, § 23, stk. 1, i lov om erhvervsakademier for videregående uddannelse, § 21, stk. 1, i lov om medie- og journalisthøjskolen, og § 7, stk. 1, i lov om maritime uddannelser. Det er dog en betingelse, at den undervisning og de øvrige

opgaver, hvortil tilskud er ydet, gennemføres i overensstemmelse med gældende regler og for det antal studerende, der er ydet tilskud for.

Institutionerne kan opspare tilskud til anvendelse i efterfølgende finansår og kan belåne institutionens aktiver, f.eks. med henblik på investeringer i ejendom. Ved iværksættelse af større bygge- og anlægsprojekter skal institutionerne dog have Finansudvalgets tilslutning. De statsfinansierede selvejende institutioner er dermed ikke underlagt samme styring som de loftbelagte udgifter i stat, kommuner og regioner.

Institutionernes ret til frit at disponere over institutionens midler skal ses i lyset af, at de videregående uddannelsesinstitutioner er oprettet ved lov som selvejende institutioner med bestyrelsen som øverste ledelse. Bestyrelsen varetager den overordnede og strategiske ledelse af institutionen og skal herunder sikre en effektiv drift af denne. Bestyrelsen er over for uddannelses- og forskningsministeren ansvarlig for forvaltningen af de statslige tilskud m.v. Der henvises til universitetslovens § 11, stk. 1, § 15, stk. 1, i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, § 17, stk. 1, i lov om erhvervsakademier for videregående uddannelse, § 14, stk. 1, i lov om medie- og journalisthøjskolen, § 10 a, stk. 1, i lov om maritime uddannelser og § 16 f, stk. 1, i lov om videregående kunstneriske uddannelser.

Bestyrelsen skal forvalte institutionens midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens formål, og er herunder forpligtet til at vedligeholde institutionens bygninger på et forsvarligt niveau og at sikre en forsvarlig standard af udstyr m.v. til de tilskudsberettigede aktiviteter.

På universitetsområdet gælder, at nogle universiteter er omfattet af ordningen for den statslige ejendomsadministration (SEA-ordningen). Der henvises til universitetslovens § 30, stk. 1. Inden for SEA-ordningen foretager Bygningsstyrelsen under Transport-, Bygnings- og Boligministeriet investeringer på universiteternes vegne.

Uddannelses- og forskningsministeren kan tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvist eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvist, hvis en institution ikke følger lovens bestemmelser om tilskudsbetingelser m.v. Der henvises til universitetslovens § 24, stk. 1, § 34, stk. 1, i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, § 33, stk. 1, i lov om erhvervsakademier for videregående uddannelse, § 31, stk. 1, i lov om medie- og journalisthøjskolen, § 7, stk. 3, i lov om maritime uddannelser og § 16 c, stk. 3, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner.

Institutionslovenes sanktionsbestemmelser indebærer, at såfremt bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra uddannelses- og forskningsministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, kan ministeren endvidere beslutte, at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af uddannelses- og forskningsministeren, eller at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal vælges efter reglerne i institutionens vedtægt. Der henvises til universitetslovens § 11, stk. 2, § 15, stk. 2, i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, § 17, stk. 2, i lov om erhvervsakademier for videregående uddannelse, § 14, stk. 2, i lov om medie- og journalisthøjskolen, § 9 g, stk. 2, i lov om maritime uddannelser og § 16 f, stk. 2, i lov om videregående kunstneriske uddannelser.

3.1.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Lovforslaget omfatter, jf. ovenfor, universiteterne, professionshøjskolerne, erhvervsakademierne, medie- og journalisthøjskolen, de maritime uddannelsesinstitutioner, Den frie Lærerskole i Ollerup og Designskolen Kolding. Da investeringer foretaget af disse institutioner efter de gældende regler ikke er underlagt central styring, og da investeringerne tæller med i de samlede investeringer på tværs af den offentlige sektor og dermed den strukturelle saldo, påvirker de selvejende institutioners investeringer råderummet i den offentlige økonomi.

For at sikre en bedre og fremadrettet central styring og en tværgående prioritering af de offentlige investeringer, foreslås det med lovforslaget, at de af lovforslaget omfattede institutioners investeringer fra 2018 og frem bliver underlagt centralt fastsatte flerårige investeringsrammer. Indførelsen af investeringsrammer indebærer, at der på finansloven fremadrettet fastsættes et samlet, flerårigt investeringsniveau for de statsfinansierede selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

Med lovforslaget etableres der hjemmel til, at uddannelses- og forskningsministeren kan pålægge en uddannelsesinstitution at tilpasse, udskyde eller standse planlagte investeringer, hvis de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Over for kravet om, at ministeren skal sikre, at institutionernes samlede investeringer holder sig inden for investeringsrammen, står også hensynet til de selvejende institutioners økonomiske dispositionsfrihed. Det vil derfor ved udmøntningen af rammen blive tilstræbt, at institutionerne får den nødvendige fleksibilitet til at kunne foretage såvel større som mindre investeringer, og at eventuelle indgreb over for institutionerne i videst mulig omfang begrænses.

Det er hensigten, at muligheden for helt at standse en planlagt eller igangsat investering kun vil blive brugt i yderste konsekvens. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis en institution igangsætter et anlægsprojekt, selvom investeringen efter ministeriets udmelding ligger over den udmeldte ramme. Det kunne endvidere være tilfældet i en situation, hvor en institution ikke efterkommer ministeriets udmelding til institutionen om at nedskalere (tilpasse) en given investering.

Med investeringer forstås institutionens samlede investeringer, der gennemføres i et givent år og enten i samme år eller på et senere tidspunkt bliver aktiveret på balancen i institutionens årsregnskab. Som en del af universiteternes investeringer indgår også de investeringer, som foretages af Transport-, Bygnings- og Boligministeriet (Bygningsstyrelsen) for universiteterne gennem SEA-ordningen.

Omfattet af investeringsrammen er alene nyinvesteringer. Nyinvesteringer omfatter køb eller opførelse af nye aktiver, der aktiveres i institutionens balance. Det gælder f.eks. køb eller opførelse af en ny bygning, tilbygning af en ny fløj, ombygning af en eksisterende bygning og bygningsforbedringer i forbindelse med renoveringer og vedligeholdelsesarbejder, men også køb af f.eks. nyt inventar og it-udstyr. Køb af en eksisterende (ikke-nyopført) bygning, brugt udstyr og brugt inventar vil ikke indgå som led i de investeringer, der er omfattet af investeringsrammen, men skal dog inkluderes i indberetningerne.

Det skal desuden opgøres, hvis institutioner modtager ikke-statslige donationer og lignende, herunder både pengedonationer og donationer i form af aktiver. Det er ikke hensigten, at private donationer til institutionerne skal indgå i investeringsrammen. De samlede private donationer vil derfor blive fratrukket i forbindelse med opgørelsen af institutionernes investeringer.

Uddannelses- og Forskningsministeriet vil efter en vedtagelse af lovforslaget udarbejde vejledningsmateriale med information til institutionerne om, hvordan opgørelsen af investeringer konkret foretages. Formålet med forslaget er således at tilvejebringe en mulighed for at følge og tilpasse investeringsniveauet i sektoren og pålægge den enkelte institution et konkret investeringsloft.

For at tage hensyn til at investeringer ofte vedrører anlægsprojekter, som har en relativ lang tidshorizont, fastlægges investeringsrammen årligt på finansloven for budgetåret og de tre budgetoverslagsår (BO-år). Rammefastsættelsen kan tage udgangspunkt i uddannelsesinstitutionernes indberetning af planlagte budgetterede investeringer, idet der dog ved de årlige rammefastsættelser skal tages særskilt hensyn til, at investeringer dels oftest har et flerårligt sigte og en længerevarende beslutningsproces, dels kan opstå som følge af pludseligt opståede behov.

En hensigtsmæssig forvaltning af investeringsrammerne forudsætter, at ministeriet er velinformeret om institutionernes budgetterede investeringsprojekter. Med forslaget forpligtes uddannelsesinstitutionerne derfor til at udarbejde flerårige investeringsbudgetter, som indberettes til Uddannelses- og Forskningsministeriet sammen med regnskabstal for det forudgående år og prognosen for investeringerne i det aktuelle år, jf. nedenfor under pkt. 3.1.2.

I tilfælde af, at de samlede indberetninger fra institutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet viser et samlet investeringsniveau, der er højere end den tildelte investeringsramme, skal ministeriet tage initiativ til at bringe investeringsniveauet i overensstemmelse med den ramme, som fastsættes på finansloven.

Det er hensigten, at en tilpasningsproces indledes i starten af et kalenderår vedrørende investeringer i det efterfølgende finansår, og at tilpasningen til investeringsrammen vil tage udgangspunkt i en dialog mellem ministeriet og institutionerne. Dialogen med universiteter omfattet af SEA-ordningen vil omfatte både universitetets egne investeringer og investeringer under SEA-ordningen. Der vil ske en koordination med Transport-, Bygnings- og Boligministeriet (Bygningsstyrelsen).

Såfremt der ikke kan opnås tilstrækkelig frivillig reduktion ved, at én eller flere institutioner frivilligt vælger at tilpasse, udskyde eller standse investeringer budgetteret i det efterfølgende år, vil ministeriet foretage en prioritering af de indmeldte investeringer efter en forhandling med institutionerne. Prioriteringen vil ske ud fra en konkret vurdering af institutionernes investeringer. Det er hensigten, at prioriteringen vil skulle foretages på baggrund af følgende kriterier:

- Samfundsøkonomiske hensyn, herunder f.eks. de afledte omkostninger ved f.eks. at standse et projekt (tab af alle foretagne investeringer), en vurdering af alternativomkostninger (f.eks. omkostninger ved at tilvejebringe lokalekapacitet eller anlæg ved lejemål), projektets økonomiske bæredygtighed (mulige besparelser ved investeringen f.eks. på drift eller energjudgifter), graden af ekstern finansiering m.v.

- Institutionspolitiske hensyn, herunder væsentlige hensyn til institutionernes udvikling (f.eks. realisering af sammenlægninger eller samling af udbudssteder eller realisering af satsninger inden for fagområder med særlig væsentlig betydning).

- Regionale hensyn, herunder hensynet til udbudsforpligtelsen.

Ministeriet vil indkalde oplysninger fra institutionerne til brug for denne prioritering. Institutioner, der ikke har investeringer i de relevante år, eller alene har marginale investeringer, vil ikke indgå i denne proces. Det er hensigten, at ministeriet i forlængelse af forhandlingerne med de relevante institutioner vil udmelde resultatet til institutionerne som en institutionsspecifik investeringsramme. Har en institution eksempelvis ønsket at investere for 100 mio. kr., kan ministeriet efter forhandling, jf. ovenfor, vurdere, at der kan udskydes investeringer for 20 mio. kr., og som følge deraf tildele institutionen en individuel ramme på 80 mio. kr.

Den individuelle ramme vil dog ikke være bundet til de investeringer, som ministeriet har prioriteret. Det er således hensigten, at en institution selv kan prioritere inden for den tildelte institutionsspecifikke ramme og således fortsat disponere over, hvilke investeringer der igangsættes inden for rammen. Forventningen er dog, at der som oftest kan opnås enighed om, hvilke investeringer som institutionerne arbejder videre med.

I tilfælde af, at en institution ikke efterlever et givent påbud fra ministeriet om at tilpasse, udskyde eller standse institutionens investeringer med henblik på at overholde rammen, kan reglerne i de respektive institutionslove om regulering via tilskud eller indgriben over for institutionens ledelse finde anvendelse. Der henvises til ovenstående pkt. 3.1.1.1.

3.1.2. Indberetning af regnskabstal og investeringsbudgetter

3.1.2.1. Gældende ret

Institutionernes regnskabsår er finansåret. Institutionernes regnskabsføring skal være i overensstemmelse med de til enhver tid gældende statslige regnskabsregler og regler fastsat af uddannelses- og forskningsministeren. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab bestående af balance, resultatopgørelse, redegørelse for anvendt regnskabspraksis, opgørelse over bevægelserne i egenkapitalen m.v. For de selvejende institutioner har rigsrevisor indgået aftale med uddannelses- og forskningsministeren om, at revisionsopgaven varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og en intern revisor (institutionsrevisor) – en såkaldt § 9-aftale, jf. § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Institutionens bestyrelse godkender efter de gældende regler årligt institutionens budget. Institutionerne er omfattet af de budget- og bevillingsregler, der er fastsat af Finansministeriet i Budgetvejledningen, og som vedrører statsfinansierede selvejende institutioner.

Der er i de respektive institutionslove for de institutioner, der er omfattet af lovforslaget, en række hjemler til at indhente oplysninger fra institutionerne om regnskabs- og budgetforhold.

Uddannelses- og forskningsministeren kan efter de gældende regler indhente oplysninger fra universiteterne til budgetteringsformål og statistiske formål og fastsætte krav til studieadministrative systemer. Der henvises til universitetslovens § 19, stk. 8.

Fra erhvervsakademier, professionshøjskoler og medie- og journalisthøjskolen og de maritime uddannelsesinstitutioner kan ministeren indhente alle nødvendige oplysninger om uddannelserne, de studerende, medarbejderne, udstyr, huslejeaftaler, aftaler om ejendomskøb og andre aftaler og om institutionernes drift i øvrigt til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik. Der henvises til § 45, stk. 1, i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, § 44, stk. 1, i lov om erhvervsakademier for videregående uddannelse, § 39, stk. 1, i lov om medie- og journalisthøjskolen, og § 7, stk. 5, i lov om maritime uddannelser.

Uddannelses- og forskningsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om vilkår for statstilskud, herunder antallet af studerende, samt regler om budgetter, regnskaber, kontrol og tilsyn m.v. ved Designskolen Kolding, jf. § 16 stk. 1, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner.

3.1.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

For at kunne følge udviklingen på området vil der være brug for oplysninger fra institutionerne, der i dag ikke indberettes til Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Der vil med udarbejdelse og indberetning af regnskabstal, prognosetal og investeringsbudgetter med henblik på forvaltningen af investeringsrammerne være tale om nye oplysninger og derved en ny opgave, som ligger ud over de indberetninger, som institutionerne tidligere har været forpligtet til at varetage. Det er på den baggrund vurderingen, at der bør etableres en hjemmel i institutionslovene til at pålægge institutionerne at udarbejde og indberette flerårige investeringsbudgetter.

Med henblik på at tilvejebringe det fornødne grundlag for at kunne forvalte investeringsrammerne foreslås det derfor, at der etableres hjemmel til, at uddannelses- og forskningsministeren kan pålægge institutionerne at indberette investeringsbudgetter for kommende år, prognoser for indeværende år og regnskabstal. Det forventes, at institutionerne to gange årligt vil blive pålagt at indberette dette.

For så vidt angår investeringer inden for SEA-ordningen vil der ske en koordination med Transport-, Bygnings- og Boligministeriet (Bygningsstyrelsen).

3.2. Opfølgning på omlægning af tilskudssystem for maritime efter- og videreuddannelser

3.2.1. Gældende ret

Med lov nr. 1378 af 16. december 2014 om lov om ændring af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne blev de videregående maritime uddannelser og de videregående kunstneriske uddannelser omfattet af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og af lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne og fik dermed samme regelgrundlag for at udbyde efter- og videreuddannelse som erhvervsakademier, professionshøjskoler og universiteter. Loven blev vedtaget som en del af initiativ 73 i Aftale om Vækstpakke fra juni 2014 om en styrkelse af faglærtes muligheder for videregående uddannelse inden for blandt andet det kunstneriske og det maritime område.

For så vidt angår de eksisterende udbud af efter- og videreuddannelser blev der med loven etableret en overgangsordning. Det følger således af lovens § 3, stk. 3, at loven ikke gælder for eksisterende udbud af efter- og videreuddannelse udbudt efter lov om maritime uddannelser eller lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner. Det følger endvidere af lovens § 3, stk. 4, at uddannelses- og forskningsministeren fastsætter nærmere regler om ophør af eksisterende udbud af videregående efter- og videreuddannelse udbudt efter lov om maritime uddannelser eller lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner.

Endelig følger det af bemærkningerne til lov nr. 1378 af 12. december 2014 (LF 65/2014), at baggrunden for overgangsordningen i lovens § 3, stk. 3 og 4, er, at der er behov for en nærmere udredning af de eksisterende efter- og videreuddannelser. Udredningen skal afklare, hvilke kurser og uddannelser der umiddelbart kan overgå til lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., og hvilke der skal udbydes som indtægtsdækket virksomhed, herunder hvilke regelændringer og finansieringsomlægninger der er behov for i den forbindelse.

De eksisterende udbud af efter- og videreuddannelser på det maritime område udbydes på den baggrund fortsat efter de gældende bestemmelser i lov om maritime uddannelser og ikke efter lov om åben uddannelse.

Et udbud af en kunstnerisk efter- og videreuddannelse vil efter de gældende regler skulle finansieres inden for den givne bevilling til de kunstneriske uddannelsesinstitutioner. Dog vil udbud af nye akademiuddannelser eller et enkeltfag på bachelorniveau målrettet faglærte kunne finansieres inden for den ramme, der blev afsat til udmøntning af initiativ 73 i Aftale om Vækstpakke fra juni 2014.

3.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som opfølgning på lov nr. 1378 af 16. december 2014 er der som forudsat i lovbemærkningerne foretaget en nærmere udredning af de eksisterende udbud af efter- og videreuddannelse udbudt efter lov om maritime uddannelser eller lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, jf. lovens § 3, stk. 3.

Udredningen har på det maritime område identificeret 18 kurser, som modtager tilskud. Heraf indgår 13 i en videregående uddannelse, som vil kunne udbydes efter reglerne om åben uddannelse. Udbud efter lov om åben uddannelse indebærer blandt andet, at uddannelserne udbydes med et delvist taxametertilskud og delvis deltagerbetaling.

Udredningen af det kunstneriske efter- og videreuddannelsesområde har vist, at de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner pt. er godkendt til udbud af 4 masteruddannelser. Arkitektskolen i Aarhus er godkendt til udbud af 2 masteruddannelser, og Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering er ligeledes godkendt til udbud af 2 masteruddannelser. Ingen af uddannelserne bliver pt. udbudt.

Det er således afklaret, at disse efter- og videreuddannelser på videregående niveau kan overgå til udbud efter lov om åben uddannelse. Det foreslås derfor med dette lovforslags § 7, nr. 1, at overgangsbestemmelserne i § 3, stk. 3 og 4, i lov nr. 1378 af 12. december 2014 ophæves med virkning fra 1. januar 2018. Dette indebærer, at de eksisterende 13 maritime og 4 kunstneriske efter- og videreuddannelser på videregående niveau med virkning fra 1. januar 2018 skal udbydes efter reglerne om åben uddannelse. Dermed udmøntes intentionen fra lov nr. 1378 om, at også de maritime uddannelsesinstitutioner og de kunstneriske uddannelsesinstitutioner bliver fuldt ud omfattet af lov om åben uddannelse og dermed udbyder videregående efter- og videreuddannelse efter tilsvarende regler som de øvrige uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

Konsekvensen af, at udbuddet af de maritime efter- og videreuddannelser, der er en del af en videregående uddannelse, omlægges fra lov om maritime uddannelser til udbud efter lov om åben uddannelse, er for så vidt angår de uddannelser, der i

dag modtager fuldt taxametertilskud, at de overgår til finansiering efter reglerne om åben uddannelse, dvs. delvis taxameterfinansiering efter takster, der fastsættes på de årlige finanslove, og delvis deltagerbetaling.

Efter- og videreuddannelseskurser, der ikke indgår som led i en uddannelse udbudt efter lov om maritime uddannelser, vil kunne udbydes som indtægtsdækket virksomhed.

De 4 kunstneriske masteruddannelser skal som forudsat i bemærkningerne til § 3 i lov nr. 1378 af 12. december 2014 efter overgangsperioden finansieres inden for den givne bevilling til de kunstneriske uddannelsesinstitutioner, men efter reglerne om åben uddannelse.

På det maritime område har udredningen i øvrigt identificeret 4 kurser ud af de i alt 18 uddannelser, som ikke indgår i en videregående maritim uddannelse, idet kurserne udelukkende indgår i en grundlæggende maritim uddannelse. Kurserne vil derfor ikke kunne udbydes efter lov om åben uddannelse.

Det bemærkes, at der i § 23, stk. 3, i lov om maritime uddannelser er en hjemmel til at fastsætte regler om betaling for deltagelse i de i § 5, stk. 2, nævnte kurser, herunder for aflæggelse af eksamen, dvs. hvor der ydes tilskud til efteruddannelse og prøver med henblik på opfyldelse af kvalifikationskrav fastsat af Søfartsstyrelsen i henhold til lov om skibes besætning. Lovens forarbejder er imidlertid ikke entydige i forhold til rækkevidden af hjemlen. Det fremgår således bl.a. af bemærkningerne til hovedloven fra 2002, jf. lov nr. 226 af 22. april 2002 om maritime uddannelser (LF 56 2001/2), at det er hensigten, at obligatorisk efteruddannelse skal være gratis, men forarbejderne er uklare i forhold til afgrænsningen af, hvad der må betragtes som obligatorisk efteruddannelse.

I forbindelse med omlægningen af de maritime efter- og videreuddannelser foreslås det på den baggrund med forslaget § 5, nr. 4, at det i § 23, stk. 3, i lov om maritime uddannelser præciseres, at uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om betaling for deltagelse i maritim efter- og videreuddannelse, som ikke indgår i en uddannelse på videregående niveau, herunder for aflæggelse af prøve. Det er hermed tanken, at der kan fastsættes regler om, at der kan ydes delvist tilskud til maritime efteruddannelseskurser og opkræves betaling, når følgende to kriterier er opfyldt:

1. Kurset opfylder kvalifikationskrav fastsat af Søfartsstyrelsen i henhold til lov om skibes besætning.
2. Kurset indgår udelukkende i en ikke-videregående maritim uddannelse.

Den tidligere sondring mellem obligatorisk og ikke-obligatorisk efteruddannelse tillægges fremover ingen betydning i tilskudsordningen for maritim efter- og videreuddannelse.

Der ydes efter de gældende regler fortsat tilskud pr. årselev efter takster fastsat i finansloven. Med den foreslåede bestemmelse rummes der mulighed for, at disse uddannelser som de øvrige efter- og videreuddannelser kan finansieres delvist af taxametertilskud, der fastsættes på de årlige finanslove, og delvist af deltagerbetaling. Den nærmere afklaring af udmøntningen heraf vil ske i forbindelse med en kommende finanslov.

Det foreslås, at bestemmelsen kun skal gælde i forhold til kurser, som kun indgår i ikke-videregående maritime efter- og videreuddannelser. Det vil sige, at efter- og videreuddannelseskurser, som kan indgå i både en videregående maritim uddannelse og i en ikke-videregående maritim uddannelse, kun kan udbydes efter reglerne i lov om åben uddannelse af institutioner, som udbyder videregående maritime uddannelser.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget medfører merudgifter til administration af investeringsrammerne for staten og de statsfinansierede selvejende uddannelsesinstitutioner. Uddannelsesinstitutionerne vil skulle afsætte ressourcer til at udarbejde og indberette investeringsbudgetter flere gange årligt. Ligeledes vil ministeriet skulle afsætte ressourcer til monitorering af investeringsbudgetter og koordination af institutionernes budgetjusteringer i tilfælde af overskridelse af investeringsrammerne.

Der sikres en fremadrettet styring og tværgående prioritering af de offentlige investeringer og indføres investeringsrammer for de selvejende, videregående uddannelsesinstitutioner omfattet af lovforslaget. Dermed skabes mulighed for at pålægge de enkelte institutioner et investeringsloft, og herunder tilpasse, udsætte eller standse planlagte investeringer. Det forventes, at der for institutionernes kan være omkostninger forbundet hermed.

I det omfang, investeringsrammerne begrænser de af lovforslaget omfattede selvejende, videregående uddannelsesinstitutioners samlede investeringer, kan det bidrage til at forbedre den faktiske og strukturelle saldo for de offentlige finanser på kort sigt.

Ministerierne indhenter i dag ikke budgetter for de selvejende institutioner. Indhentning af investeringsbudgetter vil være en ny opgave, der vil kræve ressourcer. Lovforslaget vil ikke medføre udgifter for kommuner og regioner.

Omlægningen af tilskudsordningen for de maritime efter- og videreuddannelser på videregående niveau forventes at medføre, at de samlede taxametertilskud sænkes i størrelsesorden 1 mio. kr. årligt, og at der fremadrettet opkræves tilsvarende deltagerbetaling.

Eventuelle økonomiske konsekvenser for staten af en eventuel omlægning af kurser, der udelukkende indgår i en ikke-videregående maritim uddannelse, vil afhænge af den konkrete udmøntning i forbindelse med en kommende finanslov.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Den del af lovforslaget, der vedrører investeringsrammer, forventes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

En hævet deltagerbetaling som følge af omlægningen af den maritime efteruddannelsesordning vil medføre indirekte strukturelle økonomiske konsekvenser ift. erhvervslivet, dvs. de rederier der betaler efteruddannelseskurser for deres ansatte. Effekterne er negative, og knytter sig til en forventet øget deltagerbetaling på de 13 eksisterende efteruddannelseskurser, som indgår i en videregående maritim uddannelse, som forventes at overgå til den lavere åben uddannelse-takst. Der forventes samlet en øget deltagerbetaling med ca. 1. mio. kr. årligt, jf. ovenfor. Det bemærkes, at omlægningen var forudsat med lov nr. 1378 af 16. december 2014 om lov om ændring af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, og at taksterne for maritim efteruddannelse selv efter justeringen er attraktive sammenlignet med de øvrige muligheder for statsfinansiering af efteruddannelse på videregående niveau.

Ved en eventuel omlægning af kurser, der udelukkende indgår i en ikke-videregående maritim uddannelse, vil eventuelle økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, herunder også for rederier der betaler efteruddannelseskurser for deres ansatte, afhænge af den konkrete udmøntning i forbindelse med en kommende finanslov.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

I det omfang investeringsrammer begrænser institutionernes investeringer, kan det have negative miljømæssige konsekvenser, da uddannelsesinstitutionernes bygge- og anlægsinvesteringer, herunder energibesparende tiltag, mindskes.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 3. januar til den 31. januar 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Akademikerne, Akademisk Arkitektforening, Arkitektskolen Aarhus, Copenhagen Business School – Handelshøjskolen, Danmarks Akkrediteringsinstitution, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Medie og Journalisthøjskole, Danmarks Rederiforening, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Designere, Danske Erhvervsakademier, Danske Kunsthåndværkere, Danske Professionshøjskoler, Danske Regioner, Danske Revisorer – FSR, Danske Universiteter, Datatilsynet, Designskolen Kolding, Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering, Erhvervsakademi Aarhus, Erhvervsakademi Kolding, Erhvervsakademi Lillebælt,

Erhvervsakademi Midt-Vest, Erhvervsakademi Sjælland, Erhvervsakademi Syd-Vest, Erhvervsakademiet Copenhagen Business Academy, Erhvervsakademiet Dania, Fagligt Fælles Forbund, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Fredericia Maskinmesterskole, FTF, Ingeniørforeningen i Danmark, IT-Universitetet i København, KL, Kulturministeriets Rektorer, Københavns Erhvervsakademi, Københavns Maskinmesterskole, Københavns Universitet, Lederne, LO, Maskinmestrenes

Forening, Marstal Navigationsskole, MARTEC, Frederikshavn, Metal Søfart, Nyborg Søfartsskole, Professionshøjskolen Metropol, Professionshøjskolen UCC, Rederiforeningen af 2010, Rektorkollegiet for de kunstneriske og kulturelle uddannelser, Rektorkollegiet for de maritime uddannelser, Rigsrevisionen, Roskilde Universitet, SIMAC, Svendborg, Skagen Skipperskole, Skoleskibet Georg Stage, Svendborg Søfartsskole, Syddansk Universitet, Søfartens Ledere, Teknisk Landsforbund, Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser, University College Lillebælt, University College Nordjylland, University College Sjælland, University College Syddanmark, VIA University College, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Århus Maskinmesterskole.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Skaber mulighed for en politisk prioritering af investeringsomfanget på det statsfinansierede selvejeområde. Omlægningen af tilskudsordningen for de maritime efter- og videreuddannelser på videregående niveau forventes at medføre, at de samlede taxametertilskud sænkes i størrelsesorden 1 mio. kr. årligt.	Begrænser institutionernes investeringsmuligheder. De økonomisk negative konsekvenser heraf afhænger imidlertid af den fastsatte ramme.
Administrative konsekvenser for det offentlige	Større mulighed for centralt at tilpasse og prioritere investeringsomfanget i den offentlige sektor. Større indsigt for ministeriet i institutionernes regnskabsførte og budgetterede investeringsudgifter.	Administrativt bebyrdende for ministeriet årligt at skulle sikre, at de statsfinansierede selvejende institutioners samlede investeringsbudget holdes inden for investeringsrammen. Særligt i det omfang, ministeriet skal sagsbehandle og prioritere investeringsprojekter for og mellem ca. 40 institutioner. Administrativt bebyrdende for institutionerne at udarbejde og indberette investeringsbudgetter flere gange årligt og herudover anvende en ny opgørelsesmetode.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Der forventes en øget deltagerbetaling på det maritime område med i alt ca. 1. mio. kr. årligt som følge af den foreslåede omlægning af tilskudssystemet for maritime efter- og videreuddannelser på videregående niveau.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Investeringsrammer kan mindske mulighederne for energibesparende tiltag.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede ændring af § 21, stk. 1, i universitsloven er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 2, hvorefter der foreslås indsat et nyt stk. 2 i lovens § 21, som begrænser universiteternes ret til frit at disponere over tilskud, indtægter og kapital.

Til nr. 2

Efter den gældende § 21, stk. 1, i universitsloven disponerer universiteterne frit inden for deres formål ved anvendelse af tilskud, indskud og kapital under ét. Det er dog en betingelse, at den undervisning og de øvrige opgaver, hvor der er ydet tilskud til, gennemføres i overensstemmelse med gældende regler og for det antal studerende, der er ydet tilskud for. Universiteterne kan opspare tilskud til anvendelse til universitetets formål i efterfølgende finansår, jf. lovens § 21, stk. 2.

Universiteternes investeringer er ikke underlagt samme styring som de loftbelagte udgifter i stat, kommuner og regioner, og universiteterne kan frit anvende opsparede og lånte midler til investeringer, dog med forelæggelse af større bygge- og anlægsprojekter for Finansudvalget, jf. budgetvejledningen og de særlige bevillingsbestemmelser på finansloven.

Det fremgår af de gældende regler, at bestyrelsen er øverste myndighed, jf. universitslovens § 10, stk. 1, og skal forvalte universitetets midler sådan, at de bliver til størst mulig gavn for universiteternes formål, jf. § 10, stk. 3. Bestyrelsen er over for uddannelses- og forskningsministeren ansvarlig for universitetets virke, herunder forvaltningen af universitetets samlede ressourcer, jf. § 11, stk. 1.

Med henblik på at kunne forvalte den flerårige investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove, foreslås det at indsætte et nyt stk. 2 i § 21, hvorefter uddannelses- og forskningsministeren vil kunne pålægge et universitet at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, hvis de samlede budgetterede investeringer for de selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Den foreslåede bemyndigelse vil dermed give ministeren mulighed for at pålægge det enkelte universitet et konkret investeringsloft.

De investeringer, som ministeren vil kunne pålægge et universitet at tilpasse, udskyde eller standse, er samtlige institutionens investeringer, der gennemføres i et givent år og enten i samme år eller på et senere tidspunkt bliver aktiveret i institutionens balance. Som en del af universiteternes investeringer tæller også de investeringer, som foretages af Transport-, Bygnings- og Boligministeriet (Bygningsstyrelsen) for universiteterne gennem SEA-ordningen.

Omfattet af investeringsrammen vil være nyinvesteringer. Nyinvesteringer omfatter køb eller opførelse af nye aktiver, der aktiveres i institutionens balance. Det gælder f.eks. køb eller opførelse af en ny bygning, tilbygning af en ny fløj, ombygning af en eksisterende bygning og bygningsforbedringer i forbindelse med renoveringer og vedligeholdelsesarbejder, men også køb af f.eks. nyt inventar og it-udstyr. Køb af en eksisterende (ikke-nyopført) bygning, brugt udstyr og brugt inventar vil ikke indgå som led i de investeringer, der er omfattet af investeringsrammen, men skal dog indberettes.

I tilfælde af, at indberetningerne viser et samlet investeringsniveau, der er højere end den tildelte investeringsramme, vil der på Uddannelses- og Forskningsministeriets initiativ blive iværksat en proces med henblik på tilpasning mellem den udmeldte ramme og de indmeldte investeringsbudgetter.

Det er hensigten, at denne tilpasning først og fremmest vil ske gennem dialog mellem ministeriet og institutionerne, hvor institutionerne anmodes om at revurdere deres investeringsbudgetter med henblik på frivilligt at tilpasse, udsætte eller standse investeringsprojekter. Det er hensigten, at en tilpasningsproces indledes i starten af et kalenderår vedrørende investeringer i det efterfølgende finansår.

Dialogen med universiteter omfattet af SEA-ordningen vil omfatte både universitetets egne investeringer og investeringer under SEA-ordningen. Der vil ske en koordination med Transport-, Bygnings- og Boligministeriet (Bygningsstyrelsen).

Såfremt der ikke kan opnås tilstrækkelig reduktion ved, at én eller flere institutioner frivilligt vælger at tilpasse, udskyde eller standse investeringer budgetteret i de efterfølgende år, vil ministeriet efter forhandling med de enkelte institutioner foretage en prioritering af sektorens samlede indmeldte investeringer.

Det er hensigten, at prioriteringen vil skulle ske på baggrund af fastlagte kriterier, som dog vil rumme et vist skøn, der udmeldes til institutionerne. Der vil bl.a. kunne lægges vægt på følgende kriterier:

- Samfundsøkonomiske hensyn, herunder f.eks. de afledte omkostninger ved f.eks. at standse et projekt (tab af alle foretagne investeringer), en vurdering af alternativomkostninger (f.eks. omkostninger ved at tilvejebringe lokalekapacitet eller anlæg ved

lejemål), projektets økonomiske bæredygtighed (mulige besparelser ved investeringen f.eks. på drift eller energiudgifter), graden af ekstern finansiering m.v.

- Institutionspolitiske hensyn, herunder væsentlige hensyn til institutionernes udvikling (f.eks. realisering af sammenlægninger eller samling af udbudssteder eller realisering af satsninger inden for fagområder med særlig væsentlig betydning).

- Regionale hensyn, herunder opretholdelse af udbudsforpligtelsen.

Det er hensigten, at ministeriet i forlængelse af forhandlingerne med de relevante institutioner vil udmelde resultatet til institutionerne som en institutionsspecifik investeringsramme. Den institutionsspecifikke ramme vil dog ikke være bundet til de investeringer, som ministeriet har prioriteret. Det er således hensigten, at en institution selv kan prioritere inden for den tildelte individuelle ramme og således fortsat disponere over, hvilke investeringer der gennemføres inden for rammen.

I tilfælde af, at en institution ikke efterlever et givent påbud fra ministeriet om at tilpasse, udskyde eller standse institutionens investeringer, vil reglerne i universitsloven om regulering via tilskud eller indgriben over for institutionens ledelse kunne finde anvendelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.1.

Til nr. 3

Universitetets regnskabsår er finansåret. Institutionernes regnskabsføring skal være i overensstemmelse med de til enhver tid gældende statslige regnskabsregler og regler fastsat af uddannelses- og forskningsministeren. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab bestående af balance, resultatopgørelse, redegørelse for anvendt regnskabspraksis, opgørelse over bevægelserne i egenkapitalen m.v. For de selvejende institutioner har rigsrevisor indgået aftale med uddannelses- og forskningsministeren om, at revisionsopgaven varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og en intern revisor (institutionsrevisor) – en såkaldt § 9-aftale, jf. § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Årsrapporten skal underskrives af bestyrelsen og rektor, jf. universitslovens § 28, stk. 5. I årsrapporten indgår det årlige budget, som vedtages af bestyrelsen efter indstilling fra rektor, jf. universitslovens § 10, stk. 5.

Efter den gældende § 19, stk. 8, i universitsloven kan ministeren indhente oplysninger fra universiteterne til budgetteringsformål og statistiske formål og fastsætte krav til studieadministrative systemer.

Med henblik på at indsamle bidrag til fastsættelse af den årlige investeringsramme og at følge investeringsniveauet tæt foreslås det med lovforslagets § 1, nr. 4, at der indsættes en bestemmelse i § 28 a i universitsloven, hvorefter universiteterne på ministerens anmodning skal indberette investeringsbudgetter og regnskabstal.

Det er forventningen, at universiteterne som udgangspunkt vil blive pålagt to gange årligt at indberette femårige løbende investeringsbudgetter til Uddannelses- og Forskningsministeriet. Universiteterne vil som udgangspunkt blive pålagt samtidigt at indberette regnskabstal, der gør status på den regnskabsmæssige overholdelse af investeringsrammerne.

Samtlige investeringer indberettes opdelt på investeringer i eksisterende aktiver og nye aktiver uanset finansieringskilde. Også investeringer, der helt eller delvist finansieres af donationer fra fonde eller andre institutioner m.v., herunder fra EU, skal indgå i indberetningerne.

Desuden indberettes de samlede donationer til institutionen.

På baggrund af de samlede indberetninger beregner ministeriet, hvor meget der skal tælles med under rammen.

Endelig er det hensigten, at universiteternes indberetninger i indhold og form skal følge en vejledning til institutionerne, som udarbejdes af Uddannelses- og Forskningsministeriet. Ministeriet kan anmode om, at indberetningen sker digitalt via en portal eller lignende.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.2.

Til § 2

Til nr. 1

Den foreslåede ændring af § 23, stk. 1, i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser er en konsekvens af lovforslagets § 2, nr. 2, hvorefter der foreslås indsat et nyt stk. 2 i lovens § 23, som begrænser professionshøjskolernes ret til frit at disponere over statslige tilskud og øvrige indtægter.

Til nr. 2

Det følger af § 23 i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, at professionshøjskolen disponerer frit inden for sit formål ved anvendelse af de statslige tilskud og øvrige indtægter under et.

Det er dog en betingelse, at den undervisning og de øvrige opgaver, hvortil tilskud er ydet, gennemføres i overensstemmelse med gældende regler og for det antal studerende, der er ydet tilskud for. Professionshøjskolerne kan opspare tilskud til anvendelse til formål i efterfølgende finansår, jf. § 23 i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser.

Professionshøjskolernes investeringer er ikke underlagt samme styring som de loftbelagte udgifter i stat, kommuner og regioner, og professionshøjskolerne kan frit anvende opsavede og lånte midler til investeringer, dog med forelæggelse af større bygge- og anlægsprojekter for Finansudvalget, jf. budgetvejledningen og de særlige bevillingsbestemmelser på finansloven.

Det følger endvidere af lovens § 26, at uddannelses- og forskningsministeren efter drøftelse med finansministeren kan pålægge en professionshøjskole for en periode at udskyde igangsættelse af planlagte byggerier af en vis størrelse, når dette sker under hensyn til landsdækkende eller regional konjunkturregulering af bygge- og anlægsvirksomheden. Denne bestemmelse videreføres med lovforslaget uændret.

Det følger af lovens § 12, at bestyrelsen varetager den overordnede og strategiske ledelse af professionshøjskolen og skal sikre en effektiv drift af professionshøjskolen. Bestyrelsen skal forvalte professionshøjskolens midler, så de bliver til størst mulig gavn for professionshøjskolens formål, jf. § 16. Bestyrelsen er over for uddannelses- og forskningsministeren ansvarlig for professionshøjskolens virke, herunder forvaltningen af professionshøjskolens samlede ressourcer, jf. § 15.

Med henblik på at kunne forvalte den investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove, foreslås det at fastsætte som § 23, stk. 2, i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, at uddannelses- og forskningsministeren vil kunne pålægge en professionshøjskole at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, hvis de samlede budgetterede investeringer for de selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Den foreslåede bemyndigelse vil dermed give ministeren mulighed for at pålægge den enkelte professionshøjskole et konkret investeringsloft.

De investeringer, som ministeren vil kunne pålægge en professionshøjskole at tilpasse, udskyde eller standse, er samtlige institutionens investeringer, der gennemføres i et givent år og enten i samme år eller på et senere tidspunkt bliver aktiveret i institutionens balance.

Omfattet af investeringsrammen vil være nyinvesteringer. Nyinvesteringer omfatter køb eller opførelse af nye aktiver, der aktiveres i institutionens balance. Det gælder f.eks. køb eller opførelse af en ny bygning, tilbygning af en ny fløj, ombygning af en eksisterende bygning og bygningsforbedringer i forbindelse med renoveringer og vedligeholdelsesarbejder, men også køb af f.eks. nyt inventar og it-udstyr. Køb af en eksisterende (ikke-nyopført) bygning, brugt udstyr og brugt inventar vil ikke indgå som led i de investeringer, der er omfattet af investeringsrammen, men skal dog indberettes.

I tilfælde af, at indberetningerne viser et samlet investeringsniveau, der er højere end den tildelte investeringsramme, vil der på Uddannelses- og Forskningsministeriets initiativ blive iværksat en proces med henblik på tilpasning mellem den udmeldte ramme og de indmeldte investeringsbudgetter.

Det er hensigten, at denne tilpasning først og fremmest vil ske gennem dialog mellem ministeriet og institutionerne, hvor institutionerne anmodes om at revurdere deres investeringsbudgetter med henblik på frivilligt at tilpasse, udsætte eller standse investeringsprojekter. Det er hensigten, at en tilpasningsproces indledes i starten af et kalenderår vedrørende investeringer i det efterfølgende finansår.

Såfremt der ikke kan opnås tilstrækkelig reduktion ved, at én eller flere institutioner frivilligt vælger at tilpasse, udskyde eller standse investeringer budgetteret i de efterfølgende år, vil ministeriet efter forhandling med de enkelte institutioner foretage en prioritering af sektorens samlede indmeldte investeringer.

Det er hensigten, at prioriteringen vil skulle ske på baggrund af fastlagte kriterier, som dog vil rumme et vist skøn, der udmeldes til institutionerne. Der vil bl.a. kunne lægges vægt på følgende kriterier:

- Samfundsøkonomiske hensyn, herunder f.eks. de afledte omkostninger ved f.eks. at standse et projekt (tab af alle foretagne investeringer), en vurdering af alternativomkostninger (f.eks. omkostninger ved at tilvejebringe lokalekapacitet eller anlæg ved lejemål), projektets økonomiske bæredygtighed (mulige besparelser ved investeringen f.eks. på drift eller energiudgifter), graden af ekstern finansiering m.v.

- Institutionspolitiske hensyn, herunder væsentlige hensyn til institutionernes udvikling (f.eks. realisering af sammenlægninger eller samling af udbudssteder eller realisering af satsninger inden for fagområder med særlig væsentlig betydning).

- Regionale hensyn, herunder opretholdelse af udbudsforpligtelse.

Det er hensigten, at ministeriet i forlængelse af forhandlingerne med de relevante institutioner vil udmelde resultatet til institutionerne som en institutionsspecifik investeringsramme. Den institutionsspecifikke ramme vil dog ikke være bundet til de investeringer, som ministeriet har prioriteret. Det er således hensigten, at en institution selv kan prioritere inden for den tildelte individuelle ramme og således fortsat disponere over, hvilke investeringer der gennemføres inden for rammen.

I tilfælde af, at en institution ikke efterlever et givent påbud fra ministeriet om at tilpasse, udskyde eller standse institutionens investeringer, vil reglerne i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser om regulering via tilskud eller indgriben over for institutionens ledelse kunne finde anvendelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.1.

Til nr. 3

Det følger af § 36 i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, at professionshøjskolens regnskabsår er finansåret. Institutionernes regnskabsføring skal være i overensstemmelse med de til enhver tid gældende statslige regnskabsregler og regler fastsat af uddannelses- og forskningsministeren. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab bestående af balance, resultatopgørelse, redegørelse for anvendt regnskabspraksis, opgørelse over bevægelserne i egenkapitalen m.v. For de selvejende institutioner har rigsrevisor indgået aftale med uddannelses- og forskningsministeren om, at revisionsopgaven varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og en intern revisor (institutionsrevisor) – en såkaldt § 9-aftale, jf. § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Årsrapporten skal underskrives af bestyrelsen og rektor. I årsrapporten indgår det årlige budget, som vedtages af bestyrelsen efter indstilling fra rektor, jf. lovens § 12, stk. 5.

Efter den gældende § 45 i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser kan uddannelses- og forskningsministeren indhente alle nødvendige oplysninger fra professionshøjskolerne om uddannelserne, de studerende, medarbejderne, udstyr, huslejeaftaler, aftaler om ejendoms køb og andre aftaler og om professionshøjskolernes drift i øvrigt til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik.

Med henblik på at indsamle bidrag til fastsættelse af den årlige investeringsramme og følge investeringsniveauet tæt foreslås det med bestemmelsen i § 36 a i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, at professionshøjskolerne på uddannelses- og forskningsministerens anmodning skal indberette investeringsbudgetter og regnskabstal.

Det er forventningen, at professionshøjskolerne som udgangspunkt vil blive pålagt to gange årligt at indberette femårige løbende investeringsbudgetter til Uddannelses- og Forskningsministeriet. Professionshøjskolerne vil ligeledes som udgangspunkt blive pålagt samtidigt at indberette regnskabstal, der gør status på den regnskabsmæssige overholdelse af investeringsrammerne.

Samtlige investeringer indberettes opdelt på investeringer i eksisterende aktiver og nye aktiver uanset finansieringskilde. Også investeringer, der helt eller delvist finansieres af donationer fra fonde eller andre institutioner m.v., herunder fra EU, skal indgå i indberetningerne.

Desuden indberettes de samlede donationer til institutionen.

På baggrund af de samlede indberetninger beregner ministeriet, hvor meget der tælles med under rammen.

Endelig er det hensigten, at professionshøjskolernes indberetninger i indhold og form skal følge en vejledning til institutionerne, som udarbejdes af Uddannelses- og Forskningsministeriet. Ministeriet kan anmode om, at indberetningen sker digitalt via en portal eller lignende.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.2.

Til § 3

Til nr. 1

Den foreslåede ændring af § 23, stk. 2, 1. pkt., i lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser er en konsekvens af lovforslagets § 3, nr. 2, hvorefter der foreslås indsat et nyt stk. 3 i lovens § 23, som begrænser erhvervsakademiernes ret til frit at disponere over statslige tilskud og øvrige indtægter.

Til nr. 2

Det følger af § 23, stk. 2, 1. pkt., i lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, at erhvervsakademiet disponerer frit inden for sit formål ved anvendelse af de statslige tilskud og øvrige indtægter under et.

Det er dog en betingelse, at den undervisning og de øvrige opgaver, hvortil tilskud er ydet, gennemføres i overensstemmelse med gældende regler og for det antal studerende, der er ydet tilskud for. Erhvervsakademiet kan opspare tilskud til anvendelse til formål i efterfølgende finansår, jf. lovens § 23, stk. 2.

Erhvervsakademiernes investeringer er ikke underlagt samme styring som de loftbelagte udgifter i stat, kommuner og regioner, og erhvervsakademierne kan frit anvende opsparede og lånte midler til investeringer, dog med forelæggelse af større bygge- og anlægsprojekter for Finansudvalget, jf. budgetvejledningen og de særlige bevillingsbestemmelser på finansloven.

Det følger af lovens § 12, at bestyrelsen varetager den overordnede og strategiske ledelse af erhvervsakademiet og skal sikre en effektiv drift af erhvervsakademiet. Bestyrelsen skal forvalte erhvervsakademiets midler, så de bliver til størst mulig gavn for erhvervsakademiernes formål, jf. lovens § 18, stk. 1. Bestyrelsen er over for uddannelses- og forskningsministeren ansvarlig for erhvervsakademiets virke, herunder forvaltningen af erhvervsakademiets samlede ressourcer, jf. lovens § 17.

Med henblik på at kunne forvalte den investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove, foreslås det, at fastsætte som § 23, stk. 3, i lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, at uddannelses- og forskningsministeren vil kunne pålægge et erhvervsakademi at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, hvis de samlede budgetterede investeringer for de selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Den foreslåede bemyndigelse vil dermed give ministeren mulighed for at pålægge det enkelte erhvervsakademi et konkret investeringsloft.

De investeringer, som ministeren vil kunne pålægge et erhvervsakademi at tilpasse, udskyde eller standse, er samtlige institutionens investeringer, der gennemføres i et givent år og enten i samme år eller på et senere tidspunkt bliver aktiveret i institutionens balance.

Omfattet af investeringsrammen vil være nyinvesteringer. Nyinvesteringer omfatter køb eller opførelse af nye aktiver, der aktiveres i institutionens balance. Det gælder f.eks. køb eller opførelse af en ny bygning, tilbygning af en ny fløj, ombygning af en eksisterende bygning og bygningsforbedringer i forbindelse med renoveringer og vedligeholdelsesarbejder, men også køb af f.eks. nyt inventar og it-udstyr. Køb af en eksisterende (ikke-nyopført) bygning, brugt udstyr og brugt inventar vil ikke indgå som led i de investeringer, der er omfattet af investeringsrammen, men skal dog indberettes.

I tilfælde af, at indberetningerne viser et samlet investeringsniveau, der er højere end den tildelte investeringsramme, vil der på Uddannelses- og Forskningsministeriets initiativ blive iværksat en proces med henblik på tilpasning mellem den udmeldte ramme og de indmeldte investeringsbudgetter.

Det er hensigten, at denne tilpasning først og fremmest vil ske gennem dialog mellem ministeriet og institutionerne, hvor institutionerne anmodes om at revurdere deres investeringsbudgetter med henblik på frivilligt at tilpasse, udsætte eller standse investeringsprojekter. Det er hensigten, at en tilpasningsproces indledes i starten af et kalenderår vedrørende investeringer i det efterfølgende finansår.

Såfremt der ikke kan opnås tilstrækkelig reduktion ved, at én eller flere institutioner frivilligt vælger at tilpasse, udskyde eller standse investeringer budgetteret i de efterfølgende år, vil ministeriet efter forhandling med de enkelte institutioner foretage en prioritering af sektorens samlede indmeldte investeringer.

Det er hensigten, at prioriteringen vil skulle ske på baggrund af fastlagte kriterier, som dog vil rumme et vist skøn, der udmeldes til institutionerne. Der vil bl.a. kunne lægges vægt på følgende kriterier:

- Samfundsøkonomiske hensyn, herunder f.eks. de afledte omkostninger ved f.eks. at standse et projekt (tab af alle foretagne investeringer), en vurdering af alternativomkostninger (f.eks. omkostninger ved at tilvejebringe lokalekapacitet eller anlæg ved lejemål), projektets økonomiske bæredygtighed (mulige besparelser ved investeringen f.eks. på drift eller energjudgifter), graden af ekstern finansiering m.v.

- Institutionspolitiske hensyn, herunder væsentlige hensyn til institutionernes udvikling (f.eks. realisering af sammenlægninger eller samling af udbudssteder eller realisering af satsninger inden for fagområder med særlig væsentlig betydning).

- Regionale hensyn, herunder opretholdelse af udbudsforpligtelse.

Det er hensigten, at ministeriet i forlængelse af forhandlingerne med de relevante institutioner vil udmelde resultatet til institutionerne som en institutionspecifik investeringsramme. Den institutionspecifikke ramme vil dog ikke være bundet til de investeringer, som ministeriet har prioriteret. Det er således hensigten, at en institution selv kan prioritere inden for den tildelte individuelle ramme og således fortsat disponere over, hvilke investeringer der gennemføres inden for rammen.

I tilfælde af, at et erhvervsakademi ikke efterlever et givent påbud fra ministeriet om at tilpasse, udskyde eller standse institutionens investeringer, vil reglerne i lov om erhvervsakademiet for videregående uddannelser om regulering via tilskud eller indgriben over for institutionens ledelse kunne finde anvendelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.1.

Til nr. 3

Det følger af § 34 i lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, at erhvervsakademiet regnskabsår er finansåret. Institutionernes regnskabsføring skal være i overensstemmelse med de til enhver tid gældende statslige regnskabsregler og regler fastsat af uddannelses- og forskningsministeren. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab bestående af balance, resultatopgørelse, redegørelse for anvendt regnskabspraksis, opgørelse over bevægelserne i egenkapitalen m.v. For de selvejende institutioner har rigsrevisor indgået aftale med uddannelses- og forskningsministeren om, at revisionsopgaven varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og en intern revisor (institutionsrevisor) – en såkaldt § 9-aftale, jf. § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Årsrapporten skal underskrives af bestyrelsen og rektor. I årsrapporten indgår det årlige budget, som vedtages af bestyrelsen efter indstilling fra rektor, jf. lovens § 12, stk. 6.

Efter den gældende § 44 i lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser kan uddannelses- og forskningsministeren indhente alle nødvendige oplysninger fra professionshøjskolerne om uddannelserne, de studerende, medarbejderne, udstyr, huslejeaftaler, aftaler om ejendoms køb og andre aftaler og om professionshøjskolernes drift i øvrigt til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsrapporter, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik.

Med henblik på at indsamle bidrag til fastsættelse af den årlige investeringsramme og følge investeringsniveauet tæt foreslås det med bestemmelsen i § 34 a i lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, at erhvervsakademierne på uddannelses- og forskningsministerens anmodning skal indberette investeringsbudgetter og regnskabstal.

Det er forventningen, at erhvervsakademierne som udgangspunkt vil blive pålagt to gange årligt at indberette femårige løbende investeringsbudgetter til Uddannelses- og Forskningsministeriet. Institutionerne vil ligeledes som udgangspunkt blive pålagt samtidigt at indberette regnskabstal, der gør status på den regnskabsmæssige overholdelse af investeringsrammerne.

Samtlige investeringer indberettes opdelt på investeringer i eksisterende aktiver og nye aktiver uanset finansieringskilde. Også investeringer, der helt eller delvist finansieres af donationer fra fonde eller andre institutioner m.v., herunder fra EU, skal indgå i indberetningerne.

Desuden indberettes de samlede donationer til institutionen.

På baggrund af de samlede investeringer beregner ministeriet, hvor meget der tælles med under rammen.

Endelig er det hensigten, at erhvervsakademiernes indberetninger i indhold og form skal følge en vejledning til institutionerne, som udarbejdes af Uddannelses- og Forskningsministeriet. Ministeriet kan anmode om, at indberetningen sker digitalt via en portal eller lignende.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.2.

Til § 4

Til nr. 1

Den foreslåede ændring af § 21, stk. 1, 1. pkt., i lov om medie- og journalisthøjskolen er en konsekvens af lovforslagets § 4, nr. 2, hvorefter der foreslås indsat et nyt stk. 2 i lovens § 21, som begrænser højskolens ret til frit at disponere over statslige tilskud og øvrige indtægter.

Til nr. 2

Det følger af § 21, stk. 1, 1. pkt., i lov om medie- og journalisthøjskolen, at højskolen disponerer frit inden for sit formål ved anvendelse af de statslige tilskud og øvrige indtægter under et.

Det er dog en betingelse, at den undervisning og de øvrige opgaver, hvortil tilskud er ydet, gennemføres i overensstemmelse med gældende regler og for det antal studerende, der er ydet tilskud for. Højskolen kan opspare tilskud til anvendelse til formål i efterfølgende finansår, jf. lovens § 21.

Medie- og journalisthøjskolens investeringer er ikke underlagt samme styring som de loftbelagte udgifter i stat, kommuner og regioner, og højskolen kan frit anvende opsparede og lånte midler til investeringer, dog med forelæggelse af større bygge- og anlægsprojekter for Finansudvalget, jf. budgetvejledningen og de særlige bevillingsbestemmelser på finansloven.

Det følger af lovens § 12, at bestyrelsen varetager den overordnede og strategiske ledelse af højskolen og skal sikre en effektiv drift af højskolen. Bestyrelsen skal forvalte højskolens midler, så de bliver til størst mulig gavn for højskolens formål, jf. lovens § 15, stk. 1. Bestyrelsen er over for uddannelses- og forskningsministeren ansvarlig for erhvervsakademiets virke, herunder forvaltningen af erhvervsakademiets samlede ressourcer, jf. lovens § 14, stk.1.

Med henblik på at kunne forvalte den investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove, foreslås det at fastsætte som § 21, stk. 2, i lov om medie- og journalisthøjskolen, at uddannelses- og forskningsministeren kan pålægge højskolen at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, hvis de samlede budgetterede investeringer for de selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Den foreslåede bemyndigelse vil dermed give ministeren mulighed for at pålægge højskolen et konkret investeringsloft.

De investeringer, som ministeren vil kunne pålægge højskolen at tilpasse, udskyde eller standse, er samtlige institutionens investeringer, der gennemføres i et givent år og enten i samme år eller på et senere tidspunkt bliver aktiveret i institutionens balance.

Omfattet af investeringsrammen vil være nyinvesteringer. Nyinvesteringer omfatter køb eller opførelse af nye aktiver, der aktiveres i institutionens balance. Det gælder f.eks. køb eller opførelse af en ny bygning, tilbygning af en ny fløj, ombygning af en eksisterende bygning og bygningsforbedringer i forbindelse med renoveringer og vedligeholdelsesarbejder, men også køb af f.eks. nyt inventar og it-udstyr. Køb af en eksisterende (ikke-nyopført) bygning, brugt udstyr og brugt inventar vil ikke indgå som led i de investeringer, der er omfattet af investeringsrammen, men skal dog indberettes.

I tilfælde af, at indberetningerne viser et samlet investeringsniveau, der er højere end den tildelte investeringsramme, vil der på Uddannelses- og Forskningsministeriets initiativ blive iværksat en proces med henblik på tilpasning mellem den udmeldte ramme og de indmeldte investeringsbudgetter.

Det er hensigten, at denne tilpasning først og fremmest vil ske gennem dialog mellem ministeriet og institutionerne, hvor institutionerne anmodes om at revidere deres investeringsbudgetter med henblik på frivilligt at tilpasse, udsætte eller standse investeringsprojekter. Det er hensigten, at en tilpasningsproces indledes i starten af et kalenderår vedrørende investeringer i det efterfølgende finansår.

Såfremt der ikke kan opnås tilstrækkelig reduktion ved, at én eller flere institutioner frivilligt vælger at tilpasse, udskyde eller standse investeringer budgetteret i de efterfølgende år, vil ministeriet efter forhandling med de enkelte institutioner foretage en prioritering af sektorens samlede indmeldte investeringer.

Det er hensigten, at prioriteringen vil skulle ske på baggrund af fastlagte kriterier, som dog vil rumme et vist skøn, der udmeldes til institutionerne. Der vil bl.a. kunne lægges vægt på følgende kriterier:

- Samfundsøkonomiske hensyn, herunder f.eks. de afledte omkostninger ved f.eks. at standse et projekt (tab af alle foretagne investeringer), en vurdering af alternativomkostninger (f.eks. omkostninger ved at tilvejebringe lokalekapacitet eller anlæg ved lejemaal), projektets økonomiske bæredygtighed (mulige besparelser ved investeringen f.eks. på drift eller energiudgifter), graden af ekstern finansiering m.v.

- Institutionspolitiske hensyn, herunder væsentlige hensyn til institutionernes udvikling (f.eks. realisering af sammenlægninger eller samling af udbudssteder eller realisering af satsninger inden for fagområder med særlig væsentlig betydning).

- Regionale hensyn, herunder opretholdelse af udbudsforpligtelse.

Det er hensigten, at ministeriet i forlængelse af forhandlingerne med de relevante institutioner vil udmelde resultatet til institutionerne som en institutionsspecifik investeringsramme. Den institutionsspecifikke ramme vil dog ikke være bundet til de

investeringer, som ministeriet har prioriteret. Det er således hensigten, at en institution selv kan prioritere inden for den tildelte individuelle ramme og således fortsat disponere over, hvilke investeringer der gennemføres inden for rammen.

I tilfælde af, at højskolen ikke efterlever et givent påbud fra ministeriet om at tilpasse, udskyde eller standse institutionens investeringer, vil reglerne i lov om erhvervsakademiet for videregående uddannelser om regulering via tilskud eller indgriben over for institutionens ledelse kunne finde anvendelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.1.

Til nr. 3

Det følger af § 32 i lov om medie- og journalisthøjskolen, at højskolens regnskabsår er finansåret. Institutionernes regnskabsføring skal være i overensstemmelse med de til enhver tid gældende statslige regnskabsregler og regler fastsat af uddannelses- og forskningsministeren. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab bestående af balance, resultatopgørelse, redegørelse for anvendt regnskabspraksis, opgørelse over bevægelserne i egenkapitalen m.v. For de selvejende institutioner har rigsrevisor indgået aftale med uddannelses- og forskningsministeren om, at revisionsopgaven varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og en intern revisor (institutionsrevisor) – en såkaldt § 9-aftale jf. § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Årsrapporten skal underskrives af bestyrelsen og rektor. I årsrapporten indgår det årlige budget, som vedtages af bestyrelsen efter indstilling fra rektor, jf. lovens § 12, stk. 5.

Efter den gældende § 39 kan uddannelses- og forskningsministeren indhente alle nødvendige oplysninger fra højskolen om uddannelserne, de studerende, medarbejderne, udstyr, huslejeaftaler, aftaler om ejendoms køb og andre aftaler og om højskolens drift i øvrigt til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsrapport, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik.

Med henblik på at indsamle bidrag til fastsættelse af den årlige investeringsramme og følge investeringsniveauet tæt foreslås det med bestemmelsen i § 32 a i lov om medie- og journalisthøjskolen, at højskolen på uddannelses- og forskningsministerens anmodning skal indberette investeringsbudgetter og regnskabstal.

Det er forventningen, at højskolen som udgangspunkt vil blive pålagt to gange årligt at indberette femårige løbende investeringsbudgetter til Uddannelses- og Forskningsministeriet. Institutionen vil ligeledes som udgangspunkt blive pålagt samtidigt at indberette regnskabstal, der gør status på den regnskabsmæssige overholdelse af investeringsrammerne.

Samtlige investeringer indberettes opdelt på investeringer i eksisterende aktiver og nye aktiver uanset finansieringskilde. Også investeringer, der helt eller delvist finansieres af donationer fra fonde eller andre institutioner m.v., herunder fra EU, skal indgå i indberetningerne.

Desuden indberettes de samlede donationer til institutionen.

På baggrund af de samlede investeringer beregner ministeriet, hvor meget der tælles med under rammen.

Endelig er det hensigten, at højskolens indberetninger i indhold og form skal følge en vejledning til institutionerne, som udarbejdes af Uddannelses- og Forskningsministeriet. Ministeriet kan anmode om, at indberetningen sker digitalt via en portal eller lignende.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.2.

Til § 5

Til nr. 1

Den foreslåede ændring af § 7, stk. 1, 2. pkt., i lov om maritime uddannelser er en konsekvens af lovforslagets § 5, nr. 2, hvorefter der foreslås indsat et nyt stk. 2, som begrænser uddannelsesinstitutionernes ret til frit at disponere over statslige tilskud og øvrige indtægter.

Til nr. 2

Efter den gældende § 7, stk. 1, 2. pkt., i lov om maritime uddannelser disponerer institutionerne frit inden for deres formål ved anvendelse af de statslige tilskud og indtægter under et. Det er dog en betingelse, at den undervisning og de øvrige opgaver, hvor der er ydet tilskud til, gennemføres i overensstemmelse med gældende regler og for det antal studerende, der er ydet

tilskud for. Institutionerne kan opspare tilskud til anvendelse i efterfølgende finansår, jf. § 7, stk. 1, 3. pkt., i lov om maritime uddannelser.

Institutionernes investeringer er ikke underlagt samme styring som de loftbelagte udgifter i stat, kommuner og regioner, og institutionerne kan frit anvende opsparede og lånte midler til investeringer, dog med forelæggelse af større bygge- og anlægsprojekter for Finansudvalget, jf. budgetvejledningen og de særlige bevillingsbestemmelser på finansloven.

Det følger af § 9, stk. 1, i lov om maritime uddannelser, at institutionen skal ledes af en bestyrelse, og at bestyrelsen skal sikre, at den økonomiske forvaltning i uddannelsesinstitutionen er effektiv og betryggende, jf. lovens § 9, stk. 3. Bestyrelsen skal forvalte uddannelsesinstitutionens midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens formål, jf. lovens § 10 a.

Med henblik på at kunne forvalte den flerårige investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove, foreslås det at indsætte et nyt *stk. 2* i § 7 i lov om maritime uddannelser, hvorefter uddannelses- og forskningsministeren vil kunne pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, hvis de samlede budgetterede investeringer for de selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den investeringsramme, der er fastsat på finansloven. Den foreslåede bemyndigelse vil dermed give ministeren mulighed for at pålægge den enkelte institution et konkret investeringsloft.

De investeringer, som ministeren vil kunne pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse, er samtlige institutionens investeringer, der gennemføres i et givent år og enten i samme år eller på et senere tidspunkt bliver aktiveret i institutionens balance.

Omfattet af investeringsrammen vil være nyinvesteringer. Nyinvesteringer omfatter køb eller opførelse af nye aktiver, der aktiveres i institutionens balance. Det gælder f.eks. køb eller opførelse af en ny bygning, tilbygning af en ny fløj, ombygning af en eksisterende bygning og bygningsforbedringer i forbindelse med renoveringer og vedligeholdelsesarbejder, men også køb af f.eks. nyt inventar og it-udstyr. Køb af en eksisterende (ikke-nyopført) bygning, brugt udstyr og brugt inventar vil ikke indgå som led i de investeringer, der er omfattet af investeringsrammen, men skal dog indberettes

Det er hensigten, at denne tilpasning først og fremmest vil ske gennem dialog mellem ministeriet og institutionerne, hvor institutionerne anmodes om at revurdere deres investeringsbudgetter med henblik på frivilligt at tilpasse, udskyde eller standse investeringsprojekter. Det er hensigten, at en tilpasningsproces indledes i starten af et kalenderår vedrørende investeringer i det efterfølgende finansår.

Såfremt der ikke kan opnås tilstrækkelig reduktion ved, at én eller flere institutioner frivilligt vælger at tilpasse, udskyde eller standse investeringer budgetteret i de efterfølgende år, vil ministeriet efter forhandling med enkelte institutioner foretage en prioritering af sektorens samlede indmeldte investeringer.

Det er hensigten, at prioriteringen vil skulle ske på baggrund af fastlagte kriterier, som dog vil rumme et vist skøn, der udmeldes til institutionerne.. Der vil bl.a. kunne lægges vægt på følgende kriterier:

- Samfundsøkonomiske hensyn, herunder f.eks. de afledte omkostninger ved f.eks. at standse et projekt (tab af alle foretagne investeringer), en vurdering af alternativomkostninger (f.eks. omkostninger ved at tilvejebringe lokalekapacitet eller anlæg ved lejemål), projektets økonomiske bæredygtighed (mulige besparelser ved investeringen f.eks. på drift eller energjudgifter), graden af ekstern finansiering m.v.
- Institutionspolitiske hensyn, herunder væsentlige hensyn til institutionernes udvikling (f.eks. realisering af sammenlægninger eller samling af udbudssteder eller realisering af satsninger inden for fagområder med særlig væsentlig betydning).
- Regionale hensyn, herunder opretholdelse af udbudsforpligtelse.

Det er hensigten, at ministeriet i forlængelse af forhandlingerne med de relevante institutioner vil udmelde resultatet til institutionerne som en institutionsspecifik investeringsramme. Den institutionsspecifikke ramme vil dog ikke være bundet til de investeringer, som ministeriet har prioriteret. Det er således hensigten, at en institution selv kan prioritere inden for den tildelte individuelle ramme og således fortsat disponere over, hvilke investeringer der gennemføres inden for rammen.

I tilfælde af, at en institution ikke efterlever et givent påbud fra ministeriet om at tilpasse, udskyde eller standse institutionens investeringer, vil reglerne i lov om maritime uddannelser om regulering via tilskud eller indgriben over for institutionens ledelse kunne finde anvendelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.1.

Til nr. 3

Institutionens regnskabsår er finansåret. Institutionernes regnskabsføring skal være i overensstemmelse med de til enhver tid gældende statslige regnskabsregler og regler fastsat af uddannelses- og forskningsministeren. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab bestående af balance, resultatopgørelse, redegørelse for anvendt regnskabspraksis, opgørelse over bevægelserne i egenkapitalen m.v. For de selvejende institutioner har rigsrevisor indgået aftale med uddannelses- og forskningsministeren om, at revisionsopgaven varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og en intern revisor (institutionsrevisor) – en såkaldt § 9-aftale, jf. § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Efter den gældende § 7, stk. 5, i lov om maritime uddannelser kan ministeren indhente oplysninger fra institutionerne om uddannelserne, de studerende, personalet, herunder ansættelsesvilkår, udstyr, huslejeaftaler, aftaler om ejendomskøb og andre aftaler om uddannelsesinstitutionernes drift i øvrigt til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsregnskaber m.v. og til brug for gennemførelse af tilsyn, kvalitetssikring og -kontrol og udarbejdelse af statistik.

Med henblik på at indsamle bidrag til fastsættelse af den årlige investeringsramme og tæt opfølgning på investeringsniveauet foreslås det med bestemmelsen i § 7 b i lov om maritime uddannelser, at institutionerne på ministerens anmodning skal indberette investeringsbudgetter og regnskabstal.

Det er forventningen, at institutionerne som udgangspunkt vil blive pålagt to gange årligt at indberette femårige løbende investeringsbudgetter, som indsendes til ministeriet. Institutionerne vil som udgangspunkt blive pålagt samtidigt at indberette regnskabstal, der gør status på den regnskabsmæssige overholdelse af investeringsrammerne.

Samtlige investeringer indberettes opdelt på investeringer i eksisterende aktiver og nye aktiver uanset finansieringskilde. Også investeringer, der helt eller delvist finansieres af donationer fra fonde eller andre institutioner m.v., herunder fra EU, skal indgå i indberetningerne.

Desuden indberettes de samlede donationer til institutionen.

På den baggrund beregner ministeriet, hvor meget der tælles med under rammen.

Endelig er det hensigten, at institutionernes indberetninger i indhold og form skal følge en vejledning til institutionerne, som udarbejdes af Uddannelses- og Forskningsministeriet. Ministeriet kan anmode om, at indberetningen sker digitalt via en portal eller lignende.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.2.

Til nr. 4

Det følger af den gældende bestemmelse i § 23, stk. 3, i lov om maritime uddannelser, at uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om betaling for deltagelse i de i § 5, stk. 2, nævnte kurser, herunder for aflæggelse af eksamen.

Med den foreslåede bestemmelse i forslaget § 5, nr. 4, kan uddannelses- og forskningsministeren fastsætte regler om betaling for deltagelse i maritim efter- og videreuddannelse, som ikke indgår i en uddannelse på videregående niveau, herunder for aflæggelse af prøve. Det er hermed tanken, at der kan fastsættes regler om, at der kan ydes delvist tilskud til maritime efter- og videreuddannelseskurser efter lov om maritime uddannelser og opkræves betaling, når følgende to kriterier er opfyldt:

1. Kurset opfylder kvalifikationskrav fastsat af Søfartsstyrelsen i henhold til lov om skibes besætning.
2. Kurset indgår udelukkende i en ikke-videregående maritim uddannelse.

Det er således hensigten, at disse uddannelser fortsat skal udbydes efter lov om maritime uddannelser. Dog kan disse uddannelser, som de øvrige efter- og videreuddannelser, finansieres delvist af taxametertilskud, der fastsættes på de årlige finanslove, og delvist af deltagerbetaling. Den nærmere afklaring af udmøntningen heraf vil ske i forbindelse med en kommende finanslov.

Det foreslås, at bestemmelsen kun skal gælde i forhold til kurser, som kun indgår i ikke-videregående maritime efter- og videreuddannelser. Det vil sige, at kurser, som kan indgå i både en videregående maritim uddannelse og i en ikke-videregående maritim uddannelse, kun kan udbydes efter reglerne i lov om åben uddannelse af institutioner, som udbyder videregående maritime uddannelser.

Af forslaget fremgår det, at betalingen kan omfatte alle former for prøver, herunder eksamen.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.

Til § 6

Til nr. 1

Det følger af § 16 c i lov videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, at uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om vilkår for statstilskud, herunder antallet af studerende, samt regler om budgetter, regnskaber, kontrol og tilsyn m.v. for institutionen. De nærmere regler er fastsat i bekendtgørelse om tilskud, regnskab m.v. for Designskolen Kolding, hvoraf følger, at institutionens regnskabsår følger kalenderåret. Institutionens regnskab revideres af rigsrevisor i henhold til § 2 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Forud for hvert regnskabsår godkender bestyrelsen et budget efter indstilling fra ledelsen. Budgettet skal indeholde et budget for det kommende år samt budgetoverslag for de følgende 3 år, og sendes til ministeriets godkendelse.

Med henblik på at indsamle bidrag til fastsættelse af den årlige investeringsramme og følge investeringsniveauet tæt foreslås det med bestemmelsen i § 16 c, stk. 2, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, at institutionen på uddannelses- og forskningsministerens anmodning skal indberette investeringsbudgetter og regnskabstal.

Det er forventningen, at Designskolen Kolding som udgangspunkt vil blive pålagt to gange årligt at indberette femårige løbende investeringsbudgetter til Uddannelses- og Forskningsministeriet. Institutionen vil ligeledes som udgangspunkt blive pålagt samtidigt at indberette regnskabstal, der gør status på den regnskabsmæssige overholdelse af investeringsrammerne.

Samtlige investeringer indberettes opdelt på investeringer i eksisterende aktiver og nye aktiver uanset finansieringskilde. Også investeringer, der helt eller delvist finansieres af donationer fra fonde eller andre institutioner m.v., herunder fra EU, skal indgå i indberetningerne.

Desuden indberettes de samlede donationer til institutionen.

På baggrund af de samlede investeringer beregner ministeriet, hvor meget der tælles med under rammen.

Endelig er det hensigten, at institutionens indberetninger i indhold og form skal følge en vejledning til institutionerne, som udarbejdes af Uddannelses- og Forskningsministeriet. Ministeriet kan anmode om, at indberetningen sker digitalt via en portal eller lignende.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.2.

Til nr. 2

Det følger af § 16 a, stk. 3, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, at Designskolen Kolding er omfattet af lovens kapitel 3 og 5-7. Designskolen Kolding er således ikke omfattet af lovens kapitel 4 om styrelse, hvorefter uddannelses- og forskningsministeren blandt andet kan fastsætte regler om styrelse af institutionerne. Med hjemmel i lovens kapitel 4, § 11, stk. 1, er der for så vidt angår de øvrige kunstneriske uddannelsesinstitutioner; Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering og Arkitektskolen Aarhus ved bekendtgørelse fastsat regler om nedsættelse af studienævn.

Med henblik på at studerende og medarbejdere ved Designskolen Kolding sikres muligheder for medbestemmelse på og medinddragelse i uddannelse og undervisning svarende til de øvrige kunstneriske uddannelsesinstitutioner, foreslås det med bestemmelsen i § 16 d, stk. 2, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, at der i vedtægten kan fastsættes regler om, at rektor kan nedsætte studienævn.

De nærmere regler om studienævnets sammensætning og opgaver fastsættes i vedtægten, der godkendes af uddannelses- og forskningsministeren. Det er forventningen, at institutionen vil sammensætte studienævnet med et lige stort antal repræsentanter for de relevante medarbejdergrupper og studerende.

Det er ligeledes forventningen, at studienævnets opgaver vil blive fastlagt svarende til studienævnene ved de øvrige videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, herunder behandling af enkeltsager om merit og om dispensation.

Til nr. 3

Designskolen Kolding er omfattet af lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner. Institutionen blev ved lov ressortoverført fra Undervisningsministeriet til Kulturministeriet, jf. lov nr. 142/1999. Designskolen Kolding bevarede efter eget ønske sin status som selvejende institution. Designskolen Kolding blev ved kongelig resolution af 3. oktober 2011 ressortoverført fra Kulturministeriet til Uddannelses- og Forskningsministeriet (daværende Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser).

Det følger ikke eksplicit af lovens bestemmelser, at Designskolen Kolding disponerer frit inden for sit formål ved anvendelse af de statslige tilskud og øvrige indtægter under ét, men dette er reelt tilfældet.

Designskolen Koldings investeringer er således ikke underlagt samme styring som de loftbelagte udgifter i stat, kommuner og regioner, og institutionen kan frit anvende opsparede og lånte midler til investeringer, dog med forelæggelse af større bygge- og anlægsprojekter for Finansudvalget, jf. budgetvejledning og de særlige bevillingsbestemmelser på finansloven.

Det følger af § 16 e i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, at bestyrelsen varetager den overordnede ledelse af institutionen. Bestyrelsen er over for uddannelses- og forskningsministeren ansvarlig for institutionens virksomhed, herunder forvaltningen af de statslige tilskud, jf. lovens § 16 f. Institutionens bevillinger til institutionerne fastsættes på de årlige bevillingslove, jf. lovens § 13, og uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om vilkår for statstilskud, herunder antallet af studerende, samt regler om budgetter, regnskaber, kontrol og tilsyn m.v. for institutionen, jf. lovens § 16 c.

Med henblik på at kunne forvalte den investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove, foreslås det, at fastsætte som § 16 f, stk. 2, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, at uddannelses- og forskningsministeren vil kunne pålægge institutionen at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, hvis de samlede budgetterede investeringer for de selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Den foreslåede bemyndigelse vil dermed give ministeren mulighed for at pålægge institutionen et konkret investeringsloft.

De investeringer, som ministeren vil kunne pålægge institutionen at tilpasse, udskyde eller standse, er samtlige institutionens investeringer, der gennemføres i et givent år og enten i samme år eller på et senere tidspunkt bliver aktiveret i institutionens balance.

Omfattet af investeringsrammen vil være nyinvesteringer. Nyinvesteringer omfatter køb eller opførelse af nye aktiver, der aktiveres i institutionens balance. Det gælder f.eks. køb eller opførelse af en ny bygning, tilbygning af en ny fløj, ombygning af en eksisterende bygning og bygningsforbedringer i forbindelse med renoveringer og vedligeholdelsesarbejder, men også køb af f.eks. nyt inventar og it-udstyr. Køb af en eksisterende (ikke-nyopført) bygning, brugt udstyr og brugt inventar vil ikke indgå som led i de investeringer, der er omfattet af investeringsrammen, men skal dog indberettes.

I tilfælde af, at indberetningerne viser et samlet investeringsniveau, der er højere end den tildelte investeringsramme, vil der på Uddannelses- og Forskningsministeriets initiativ blive iværksat en proces med henblik på tilpasning mellem den udmeldte ramme og de indmeldte investeringsbudgetter.

Det er hensigten, at denne tilpasning først og fremmest vil ske gennem dialog mellem ministeriet og institutionerne, hvor institutionerne anmodes om at revurdere deres investeringsbudgetter med henblik på frivilligt at tilpasse, udsætte eller standse investeringsprojekter. Det er hensigten, at en tilpasningsproces indledes i starten af et kalenderår vedrørende investeringer i det efterfølgende finansår.

Såfremt der ikke kan opnås tilstrækkelig reduktion ved, at én eller flere institutioner frivilligt vælger at tilpasse, udskyde eller standse investeringer budgetteret i de efterfølgende år, vil ministeriet efter forhandling med de enkelte institutioner foretage en prioritering af sektorens samlede indmeldte investeringer.

Det er hensigten, at prioriteringen vil skulle ske på baggrund af fastlagte kriterier, som dog vil rumme et vist skøn, der udmeldes til institutionerne. Der vil bl.a. kunne lægges vægt på følgende kriterier:

- Samfundsøkonomiske hensyn, herunder f.eks. de afledte omkostninger ved f.eks. at standse et projekt (tab af alle foretagne investeringer), en vurdering af alternativomkostninger (f.eks. omkostninger ved at tilvejebringe lokalekapacitet eller anlæg ved lejemål), projektets økonomiske bæredygtighed (mulige besparelser ved investeringen f.eks. på drift eller energiudgifter), graden af ekstern finansiering m.v.
- Institutionspolitiske hensyn, herunder væsentlige hensyn til institutionernes udvikling (f.eks. realisering af sammenlægninger eller samling af udbudssteder eller realisering af satsninger inden for fagområder med særlig væsentlig betydning).
- Regionale hensyn, herunder opretholdelse af udbudsforpligtelse.

Det er hensigten, at ministeriet i forlængelse af forhandlingerne med de relevante institutioner vil udmelde resultatet til institutionerne som en institutionsspecifik investeringsramme. Den institutionsspecifikke ramme vil dog ikke være bundet til de investeringer, som ministeriet har prioriteret. Det er således hensigten, at en institution selv kan prioritere inden for den tildelte individuelle ramme og således fortsat disponere over, hvilke investeringer der gennemføres inden for rammen.

I tilfælde af, at institutionen ikke efterlever et givent påbud fra ministeriet om at tilpasse, udskyde eller standse institutionens investeringer, vil reglerne i lov om lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner om regulering via tilskud eller indgriben over for institutionens ledelse kunne finde anvendelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.1.

Til § 7

Til nr. 1

Det følger af overgangsordningen i § 3, stk. 3 og 4, i lov nr. 1378 af 16. december 2014 om ændring af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, at loven ikke gælder for eksisterende udbud af efter- og videreuddannelse udbudt efter lov om maritime uddannelser eller lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, og at uddannelses- og forskningsministeren fastsætter nærmere regler om ophør af eksisterende udbud af videregående efter- og videreuddannelse udbudt efter lov om maritime uddannelser eller lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner.

Det er i bemærkningerne til lov nr. 1378 af 12. december 2014 (LF 65/2014) forudsat, at der skal foretages en nærmere udredning af hvilke eksisterende videregående efter- og videreuddannelser, der umiddelbart kan overgå til lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., og hvilke der skal udbydes som indtægtsdækket virksomhed, og at overgangsperiodens længde afhænger af udredningsarbejdet.

Udredningen er nu foretaget, og der er taget stilling hvilke af de eksisterende udbud af efter- og videreuddannelse udbudt efter lov om maritime uddannelser eller lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, der skal overgå til udbud efter lov om åben uddannelse.

Det foreslås derfor med dette lovforslags § 7, nr. 1, at overgangsbestemmelserne i § 3, stk. 3 og 4, i lov nr. 1378 af 12. december 2014 ophæves med virkning fra 1. januar 2018. Dette indebærer, at også eksisterende maritime og kunstneriske efter- og videreuddannelser på videregående niveau med virkning fra 1. januar 2018 skal udbydes efter reglerne om åben uddannelse

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2.

Til § 8

Det foreslås med bestemmelsen, at loven træder i kraft den 1. januar 2018.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 21. Universitetet disponerer frit inden for sit formål ved anvendelse af tilskud, indtægter og kapital under ét. Det er en betingelse, at universitetet overholder tilskudsbetingelser og disponeringsregler og varetager de opgaver, der er givet tilskud til efter §§ 19 og 20.

§ 23. Professionshøjskolen disponerer frit inden for sit formål ved anvendelse af de statslige tilskud og øvrige indtægter under et. Det er dog en betingelse, at den undervisning og de øvrige opgaver, hvortil tilskud er ydet, gennemføres i overensstemmelse med gældende regler og for det antal studerende, der er ydet tilskud for. Professionshøjskolerne kan opspare tilskud til anvendelse til formål i efterfølgende finansår.

Lovforslaget

§ 1

I universitsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 261 af 18. marts 2015, som ændret ved § 1 i lov nr. 411 af 11. maj 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 21, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »ét«: », jf. dog stk. 2«.

2. I § 21 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:
»Stk. 2. Ministeren kan pålægge et universitet at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på ministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

3. Efter § 28 indsættes:
»§ 28 a. Universiteterne skal på ministerens anmodning indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 21, stk. 2.«

§ 2

I lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 936 af 25. august 2014, som ændret ved § 3 i lov nr. 1377 af 16. december 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 23, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »et«: », jf. dog stk. 2«.

2. I § 23 indsættes som *stk. 2*:
»Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan pålægge en professionshøjskole at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende

institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven.«

3. Efter § 36 indsættes:

»§ 36 a. Professionshøjskolerne skal på uddannelses- og forskningsministerens anmodning indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 23, stk. 2.«

§ 3

I lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 935 af 25. august 2014, som ændret ved § 2 i lov nr. 1377 af 16. december 2014, foretages følgende ændringer:

§ 23. Erhvervsakademiets midler må alene komme erhvervsakademiets formål til gode.

Stk. 2. Erhvervsakademiet disponerer frit inden for sit formål ved anvendelse af de statslige tilskud og øvrige indtægter under ét. Det er dog en betingelse, at den undervisning og de øvrige opgaver, hvortil tilskud er ydet, gennemføres i overensstemmelse med gældende regler og for det antal studerende, der er ydet tilskud for. Erhvervsakademierne kan opspare tilskud til anvendelse til formål i efterfølgende finansår.

1. I § 23, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »ét«: », jf. dog stk. 3«.

2. I § 23 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Uddannelses- og forskningsministeren kan pålægge et erhvervsakademi at tilpasse, standse og eller udskyde investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven.«

3. Efter § 34 indsættes:

»§ 34 a. Erhvervsakademierne skal på uddannelses- og forskningsministerens anmodning indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 23, stk. 3.«

§ 4

I lov om medie- og journalisthøjskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 205 af 27. februar 2013, som ændret ved § 3 i lov nr. 1614 af 26. december 2013 og § 4 i lov nr. 1377 af 16. december 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 21, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »et«: », jf. dog stk. 2«.

2. I § 21 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Uddannelses- og forskningsministeren kan

§ 21. Højskolen disponerer frit inden for sit formål ved anvendelse af de statslige tilskud og øvrige indtægter under et. Det er dog en betingelse, at den undervisning og de øvrige opgaver, hvortil tilskud er ydet, gennemføres i overensstemmelse med gældende regler og for det antal studerende, der er ydet tilskud for. Højskolen kan opspare tilskud til anvendelse til formål i følgende finansår.

pålægge højskolen at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven.«

3. Efter § 32 indsættes:

»§ 32 a. Højskolen skal på uddannelses- og forskningsministerens anmodning indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 21, stk. 2.«

§ 5

I lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 660 af 16. maj 2015, som ændret ved § 4 i lov nr. 411 af 11. maj 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 7, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »et«: », jf. dog § 7 b«.

2. I § 7 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:
»Stk. 6. Institutionen skal på uddannelses- og forskningsministerens anmodning indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 7 b.«

Stk. 7 og 8 bliver herefter stk. 8 og 9.

3. Efter § 7 a indsættes:

»§ 7 b. Uddannelses- og forskningsministeren kan pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven.«

4. § 23, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om betaling for deltagelse i maritime efter- og videreuddannelser, som ikke indgår i en uddannelse på videregående niveau, herunder for aflæggelse af prøve.«

§ 6

I lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, jf. lovbekendtgørelse nr. 59 af 26. januar 2015, som ændret ved § 3 i lov nr. 411 af 11. maj 2016, foretages følgende ændringer:

§ 7. Vilkår og rammer for tilskud og lån, herunder størrelsen på tilskud og grundlag for opgørelsen af aktivitet, fastsættes på de årlige finanslove. Uddannelsesinstitutionen disponerer frit inden for sit formål ved anvendelse af de statslige tilskud og øvrige indtægter under et. Uddannelsesinstitutionen kan opspare tilskud til anvendelse i efterfølgende finansår. Uddannelsesinstitutionen er underlagt tilsyn af uddannelses- og forskningsministeren.
Stk. 2-5. ---

§ 23. ---

Stk. 3. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om betaling for deltagelse i de i § 5, stk. 2, nævnte kurser, herunder for aflæggelse af eksamen.

§ 16 c. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om vilkår for statstilskud, herunder antallet af studerende, samt regler om budgetter, regnskaber, kontrol og tilsyn m.v. for institutionen.

§ 16 d. Den selvejende institutions forhold reguleres i en vedtægt, der godkendes af uddannelses- og forskningsministeren.

§ 16 f. Bestyrelsen er over for uddannelses- og forskningsministeren ansvarlig for institutionens virksomhed, herunder forvaltningen af de statslige tilskud.

1. I § 16 c indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:
»*Stk. 2.* Institutionen skal på uddannelses- og forskningsministerens anmodning indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 16 f, *stk. 2.*«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

2. I § 16 d indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:
»*Stk. 2.* I vedtægten kan der fastsættes regler om, at rektor kan nedsætte studienævn, herunder for at sikre studerende og medarbejdere medbestemmelse på og medinddragelse i uddannelse og undervisning. Reglerne skal omfatte sammensætning og opgaver, der varetages af studienævnet. «

2. I § 16 f indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:
»*Stk. 2.* Uddannelses- og forskningsministeren kan pålægge institutionen at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

§ 7

I lov om ændring af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, jf. lov nr. 1378 af 16. december 2014, foretages følgende ændring:

1. § 3, *stk. 3* og *4*, ophæves.

§ 3 ---

Stk. 3. Loven gælder ikke for eksisterende udbud af efter- og videreuddannelse udbudt efter lov om maritime uddannelser eller lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner.

Stk. 4. Uddannelses- og forskningsministeren fastsætter nærmere regler om ophør af eksisterende udbud af videregående efter- og videreuddannelse udbudt efter lov om maritime uddannelser eller lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner.

§ 8

Loven træder i kraft den 1. januar 2018.

UDKAST